

SHEE «Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhoriy Skovoroda State Pedagogical University» 50 H, Ivanevskoho Street, Pereiaslav-Khmelnytskyi, Kyiv region, Ukraine, 08402
e-mail: tanyalevchenko2010@ukr.net

УДК 811.161.2'367

РОЗМЕЖУВАННЯ ДРУГОРЯДНИХ ЧЛЕНІВ РЕЧЕННЯ В РІЧИЩІ ТРАДИЦІЙНОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ

Н. Ф. Грозян

Статтю присвячено аналізу складних випадків розмежування другорядних членів речення в річищі традиційної класифікації. Зауважено, що практичне визначення мінімальних синтаксичних одиниць ґрунтується на основі комплексу семантичних та формальних ознак, з огляду на комунікативне призначення речення й окремих його частин. З'ясовано способи розмежування другорядних членів на підставі їхніх диференційних структурно-семантичних ознак. Окреслено набір можливих синонімічних перетворень для визначення членів речення, умотивовано доцільність залучення прийомів трансформацій та аналогії. Розроблено механізм розрізнення додатка й неузгодженого означення, що ґрунтується на врахуванні лексико-граматичних особливостей головного і залежного компонентів. Обґрунтовано розрізнення прикладки й означуваного слова з огляду на такі чинники: ступінь конкретизації змісту (у прикладки він має бути вищим, бо вона уточнює означуване слово); лексико-граматичні характеристики (власна чи загальна назва); наявність відокремлення; наявність додаткової характеристики. Описано критерії розмежування додатка й обставини: обов'язковість / необов'язковість (факультативність) другорядних членів речення у формально-синтаксичній структурі речення; лексичні властивості підпорядкувального й підпорядкованого компонентів; конкретність / абстрактність іменника в прийменниково-відмінковій словоформі; конкретний зміст усього речення; словотвірні

паралелі відмінкових чи прийменниково-відмінкових форм із їхніми граматичними синонімами.

Ключові слова: член речення; мінімальна синтаксична одиниця; традиційна класифікація членів речення; додаток; означення; прикладка; обставина.

РАЗГРАНИЧЕНИЕ ВТОРОСТЕПЕННЫХ ЧЛЕНОВ ПРЕДЛОЖЕНИЯ В РУСЛЕ ТРАДИЦИОННОЙ КЛАССИФИКАЦИИ

Н. Ф. Грозян

Статья посвящена анализу сложных случаев разграничения второстепенных членов предложения в русле традиционной классификации. Замечено, что практическое определение минимальных синтаксических единиц основывается на основе комплекса семантических и формальных признаков, учитывая коммуникативное назначение предложения и отдельных его частей. Выявлены способы разграничения второстепенных членов на основании их дифференциальных структурно-семантических признаков. Определены набор возможных синонимических преобразований для определения членов предложения, мотивированно целесообразность привлечения приемов трансформаций и аналогии. Разработан механизм различения приложения и несогласованного определения, основанный на учете лексико-грамматических особенностей главного и зависимого компонентов. Обоснованы различия приложения и обозначаемого слова учитывая следующие факторы: степень конкретизации содержания (в приложении он должен быть выше, так как оно уточняет обозначаемое слово) лексико-грамматические характеристики (собственное или нарицательное); наличие обособления; наличие дополнительной характеристики. Описаны критерии разграничения приложения и обстоятельства: обязательность / необязательность (факультативность) второстепенных членов предложения в формально-синтаксической структуре предложения; лексические свойства подчинительного и подчиненного компонентов; конкретность / абстрактность существительного в

предложно-падежной словоформе; конкретный смысл всего предложения; словообразовательные параллели падежных или предложно-падежных форм с их грамматическими синонимами.

Ключевые слова: член предложения; минимальная синтаксическая единица; традиционная классификация членов предложения; дополнение; определение; приложение; обстоятельство.

DISTINCTION OF SECONDARY PARTS OF THE SENTENCE IN THE SPHERE OF TRADITIONAL CLASSIFICATION

N. F. Grozyan

The article analyzes complex cases of separation of secondary parts of the sentence in the sphere of traditional classification. It is noted that the practical definition of minimal syntactic units is based on the complex of semantic and formal characteristics because of the communicative purpose of the sentence as a whole and its separate parts. The ways of separation of secondary parts of the sentence based on their differential structural and semantic features are shown. A set of possible synonymous changes for the definition of the sentence parts is outlined; the expediency of attracting transformation and analogy techniques is motivated. The mechanism of distinction of an inconsistent attribute and an object based on consideration of lexical and grammatical peculiarities of the main and dependent components is worked out. The author grounds the distinction of the apposition and a signified word due to the following factors: the degree of specification of the content (an apposition should have a higher degree because it makes the signified word more accurate); lexical and grammatical characteristics (proper or common name); the availability of separation; the availability of additional characteristics. The criteria of separation between the object and the adverbial modifier are described: compulsory / optional secondary parts of the sentence in formal syntactic structure of sentences; lexical properties of subordinating and subordinate components; concrete / abstract nouns in preposition-and-case word forms; the specific content of the whole sentence; word building parallels of case or preposition-and-case forms with their grammatical synonyms.

***Key words:** parts of the sentence; minimal syntactic unit; traditional classification of the sentence parts; object; attribute; apposition; adverbial modifier.*

Постановка проблеми й актуальність дослідження.

Традиційна типологія членів речення ґрунтується на одночасному врахуванні їхніх формально-синтаксичних і семантико-синтаксичних ознак, що часто руйнує єдині виміри класифікації й веде до об'єднання в одному класифікаційному ряді неоднорядкових величин. Визначення членів речення ускладнене наявністю компонентів, що важко піддаються формалізації, а тому потребує уваги проблема розрізнення членів речення з огляду на їхню складну й досить розгалужену різноманітність засобів вираження. Опрацювання критеріїв розмежування членів речення не втратило актуальності й потребує уваги дослідників. Попри наявність значної кількості методичних рекомендацій та теоретичних обґрунтувань, питання розрізнення членів речення остаточно не розв'язане, оскільки на кожному етапі наукового пізнання з'являються нові аспекти їх опису. Актуальність теми увиразнює наявність різноманітних концепцій і підходів, що стосуються місця аналізованих компонентів серед інших синтаксичних одиниць, їхньої типології, критеріїв розмежування, формальної, семантичної та комунікативної диференціації.

Мета статті – проаналізувати складні випадки розмежування другорядних членів речення, з'ясувати способи їх розрізнення. Досягненню поставленої мети сприятиме реалізація таких **завдань**: окреслити набір можливих синонімічних перетворень для визначення членів речення; розробити механізм розрізнення додатка й неузгодженого означення; обґрунтувати розрізнення прикладки й означуваного слова; описати критерії розмежування додатка й обставини.

Аналіз останніх досліджень. На сьогодні в лінгвістиці виконано низку вагомих наукових студій, що презентують різні підходи до розрізнення членів речення. Теоретичне осмислення сутності другорядних членів речення й практичні прийоми їх розмежування представлено в працях В. В. Бабайцевої [1],

С. П. Бевзенка [13], В. А. Белашапкової [2], І. Р. Вихованця [4; 5], А. П. Загнітка [6], Н. Л. Іваницької [8], Л. В. Шитик [16], К. Ф. Шульжука [17] та ін. Розрізненню синтаксичних функцій інфінітива в ролі другорядних членів речення присвячені дослідження В. М. Бріцина [3], В. Ф. Сича [11], І. І. Слинька [12], І. Р. Швеця [15] та ін.

Виклад основного матеріалу. Дослідники називають низку особливостей, які потрібно враховувати для кваліфікації другорядних членів речення: 1) семантико-синтаксичні функції структурно-семантичного компонента; 2) входження / невходження до номінативного мінімуму речення; 3) морфологічне вираження другорядного члена речення і граматичні засоби зв'язку з опорним словом; 4) синтаксична роль; 5) лексичне значення опорного і залежного членів речення; 6) позиційна закріпленість / незакріпленість під час актуального членування речення; 7) співвідношення з відповідним компонентом семантико-синтаксичної структури речення [6, с. 494; 17, с. 86].

Практичне визначення членів речення ґрунтується на основі комплексу семантичних та формальних ознак, з огляду на комунікативне призначення речення й окремих його частин [8, с. 78]. Способами розмежування другорядних членів (тобто практичними прийомами розрізнення) на підставі їхніх диференційних структурних ознак є:

1) значеннєві запитання, спрямовані на відображення семантико-синтаксичного статусу другорядного члена речення;

2) морфологічне вираження мінімальної синтаксичної одиниці;

3) супідрядні зв'язки між другорядними членами речення як показник однорідності їхнього семантико-синтаксичного статусу;

4) урахування особливостей категорійної семантики головного слова;

5) можливість синонімічної заміни одних словосполучень іншими (*колосок жита – житній колосок*);

6) урахування реального відчуття просторових відношень, місця розташування чого-небудь і, з огляду на це, поступової втрати іменником власної категорійної семантики (*За вікном розвиднялося*);

7) урахування лексичного значення головного і залежних слів [6, с. 494].

Для розмежування **додатків** та **неузгоджених означень**, виражених іменником у родовому відмінку, А. П. Загнітко пропонує залучати різноманітні синонімічні перетворення:

1) заміну неузгодженого означення узгодженим: *сік яблуні* → *яблучний сік*; *шапка брата* → *братова шапка*;

2) перетворення словосполучення з неузгодженим означенням у сполучення підмета з присудком (при цьому слово, що є означенням, стає підметом, а пояснюваний іменник трансформується в дієслово-присудок): *шепіт трави* → *трава шепотить*, *сум матері* → *мати сумує*;

3) перетворення словосполучення з неузгодженим означенням у речення з присудком *давати* (під час цієї трансформації слово-означення стає підметом, а підпорядкувальне слово – прямим додатком): *вогонь багаття* і *багаття дає вогонь*, *світло лампи* і *лампа дає світло*;

4) перетворення неузгодженого означення в поширене узгоджене означення, виражене дієприкметниковим зворотом, чи в підрядне присубстантивно-означальне речення: *тепло багаття* і *тепло, що йде від багаття*; *плаття з шовку* і *плаття, пошите з шовку* [6, с. 503].

Л. В. Шитик акцентує увагу на врахуванні лексико-граматичних особливостей опорного та залежного компонентів у процесі розмежування додатка й неузгодженого означення, а також на доцільності залучати прийоми трансформацій та аналогії [16, с. 119].

Погоджуємося з визначенням дослідницею механізмом розрізнення додатка й неузгодженого означення.

1. Якщо іменник у родовому відмінку залежить від іменника **недієслівного** походження (крім похідних іменників з абстрактним значенням), то він виконує роль **означення**. Підтвердженням цього є перетворення неузгодженого означення в узгоджене, напр.: *гомін степу* – *степовий гомін*, *вулиці села* – *сільські вулиці*. Однак цей загальноприйнятий прийом не зовсім досконалий, тому що не завжди зміст словосполучень «іменник + іменник у родовому відмінку» та «іменник + прикметник» однаковий, напр.: *листя дерева*

(нетотожне *дерев'яне листя*). До того ж словотвірний потенціал іменникової основи часто внеможливілює перетворення в прикметник, напр.: *мотор літака*. У такому разі доцільно застосовувати прийом аналогії, що передбачає заміну іменника в родовому відмінку іншою лексею (найчастіше видовою назвою), яку можна перетворити в прикметник, напр.: *листя яблуні – яблуневе листя, мотор машини – машинний мотор*.

2. Якщо іменник у родовому відмінку залежить від іменника **дієслівного** походження, то він може бути означенням або додатком, що залежить від значення родового відмінка – родовий суб'єкта чи об'єкта:

а) якщо іменник у родовому відмінку називає виконавця дії (значення суб'єкта), то він виконує роль **означення**; у такому разі в трансформованому сполученні іменник змінює форму з родового відмінка на називний, тобто виконує роль підмета, напр.: *Ні співу пташок, ні зудіння комахи не чутно* (В. Шевчук) – *спів чий? пташок → пташки співають*;

б) якщо іменник у родовому відмінку називає предмет (значення об'єкта), на який спрямовано дію, то він виконує роль **дodatка**; підтвердженням цього є перетворення іменникового словосполучення в дієслівне, де цей іменник не змінює відмінок або набуває форми знахідного відмінка (синтаксична функція додатка), напр.: *У четвертому класі першочергове значення надавалося злагодженому й чистому співу двоголосних пісень* (В. Черкасов) – *спів чого? пісень → співати пісні*.

3. Якщо іменник у родовому відмінку залежить від похідних іменників з абстрактним значенням (на зразок *велич, геній, світоч, патріарх* тощо), які вже своєю семантикою виражають повноту ознаки, а отже не потребують іншої атрибутивної характеристики, то він виконує роль додатка, напр.: – *Це світоч науки для всього слов'янства* (О. Ільченко).

Складним є питання розрізнення **прикладки й означуваного слова**. Розмежування їх потребує врахування засобів вираження цього різновиду означення, адже прикладка може бути виражена як власною, так і загальною назвою.

У науковій літературі описано різні критерії і способи розрізнення прикладки й означуваного слова [6, с. 505; 9, с. 65–68; 16, с. 118 та ін.]. Узагальнивши наявний теоретичний матеріал, пропонуємо враховувати такі чинники:

1) ступінь конкретизації змісту (у прикладки він має бути вищим, бо вона уточнює означуване слово), напр.: *Попливе Івасик геть-геть річкою, а мати тим часом йому їсти наварить та в горнятка-двійнятка накладе* (Нар. тв.);

2) лексико-граматичні характеристики, зокрема власна чи загальна назва (у цьому разі прикладкою є власні географічні назви; умовні назви неживих предметів (газет, журналів, наукових, художніх та інших літературних творів, підприємств, організацій і т. ін.); клички тварин, частково – власні імена людей), напр.: *Перші речення та окремі шматки цієї книги народилися на моїх друкарських машинках «Україна» та «Optima»...* (А. Дністровий);

3) наявність відокремлення (відокремлений компонент і є прикладкою), напр.: *А на Катерину, на дитя своє єдине, тільки поглядає* (Т. Шевченко);

4) родо-видові відношення (прикладка зазвичай є видовою назвою), напр.: *Гей, на всі простори, на Карпати-гори розлітайся, слово, розтинайся, клич...* (М. Рильський);

5) наявність додаткової характеристики (додаткове якісне значення має прикладка), напр.: *Був собі чоловік та жінка, а в них синок-одиначок Івасик* (Нар. тв.); *Хлопчика-крихітку украла страшна змія, але Телесика їй з'їсти не вдасться* (Анонс мультфільму).

Щодо функціювання в ролі прикладки імен людей немає єдиної думки. Б. М. Кулик уважає, що власне ім'я є переважно означуваним словом, а загальна назва, що характеризує особу за її національністю, професією, характером діяльності, віком, місцем проживання, походженням, за належністю до певної соціальної групи, до організації чи до політичного напрямку, є прикладкою, напр.: *І мовчав юнак Федькович* (П. Тичина) [9, с. 66]. Натомість С. П. Бевзенко відзначає, що здебільшого прикладкою є власна назва, напр.: *Капітан Микола дивиться довкола* (І. Франко) [13, с. 328].

Погоджуємося з Л. В. Шитик [16, с. 118], що власне ім'я є прикладкою в таких випадках: 1) коли загальна назва не містить додаткової характеристики, а найчастіше має при собі означення, напр.: *Сучасний французький письменник Мішель Уельбек, маючи мільйонні гонорари, у своїх інтерв'ю справляє враження замкнутої і депресивної людини...* (С. Процюк); 2) коли власна назва відокремлена, напр.: *Дядькова дружина, Оксана, швидко розтопила піч* (О. Беляєв).

Загальна назва є прикладкою за умови, що: 1) власна назва позначає відому вже особу, а в загальній назві міститься якась додаткова оцінна чи експресивна характеристика, напр.: *Тоді загарбник Самійло не витримував дідового нападу і подався навтіки під дуби* (О. Довженко); *Зневажуваний ворогами, він [народ] подарував світові велетня Франка* (М. Рильський); 2) потрібно відрізнити одну особу від іншої за збігу їхніх прізвищ, напр.: *Мало є імен більш відомих світу, ніж ім'я Дюма-батька* (http://biografiya.com.ua/publ/biografija_zarubizhnih_pismennikiv/djuma_a/).

Потребує уваги визначення функційного статусу складних іменників прикладкового типу. Зокрема, не є прикладкою компонент таких складних іменників: а) слів, що становлять одне поняття на зразок *батько-мати* (батьки), *хліб-сіль* (гостинність), *щастя-доля* (талан), *жито-пшениця* (хліб) тощо, напр.: – *Знай, серце батька-матері, ким би вони не були, людьми, звірями чи птахами, за дитину болить однаково* (Нар. тв.); б) складні лексеми, утворені поєднанням синонімів, напр.: *Серед мороку, бурі-негоди цілу ніч буде човен блукати* (Леся Українка); *В роботі більше, ніж у грі, з нужди-недолі виростаєм* (М. Луків); в) назви рослин: *сон-трава, розрив-трава, евшан-зілля*, напр.: *Не сон-трава на могилі вночі процвітає* (Т. Шевченко); г) фольклорні образи (*рута-м'ята, жар-птиця, щастя-доля*), напр.: *Обвуглив дерева, стоптав руту-м'яту* (М. Луків); *Я подався у світ щастя-долі шукати* (М. Луків); г) казкові персонажі (*Лисичка-сестричка, Вовчик-братик, Івасик-Телесик* та ін.), напр.: *І вовчик-братик, і біла білка, і хитрий лис... Куди розбіглись, куди сховались – агей, куди?* (Б. Олійник).

Однакові засоби вираження додатків та обставин (відмінкові й прийменниково-відмінкові словоформи) спричинюють труднощі їх розмежування. Цим питанням приділено увагу в науковій та навчально-методичній літературі [7, с. 25–34; 8, с. 85–101; 9, с. 73; 10, с. 59–64; 14 та ін.], однак проблема розрізнення залишається актуальною.

Н. Л. Іваницька наголошує на важливості застосування часткових практичних прийомів синтаксичного аналізу та домінуванні синтаксичного запитання за умови, що можна поставити два запитання до члена речення [8, с. 101].

Урахувавши напрацьовані практичні рекомендації, пропонуємо низку критеріїв розмежування додатка й обставини:

1. Обов'язковість / необов'язковість (факультативність) другорядних членів речення у формально-синтаксичній структурі речення: «для обставин характерна необов'язковість її у завершенні структури речення, на відміну від додатка як структурно необхідного компонента речення» [8, с. 76]. Тому-то обставина найчастіше постає компонентом, що розширює, конкретизує структуру «достатньої» частини речення (крім обставин місця, що реалізують просторову валентність предиката), а додаток слугує завершальним компонентом, вилучення якого робить речення структурно не закінченим.

2. Лексичні властивості підпорядкувального й підпорядкованого компонентів. Зокрема, різне лексичне значення підпорядкувальних слів прогнозує їхню різну синтаксичну роль (пор.: *помер від хвороби* (обставина причини), *урятував від хвороби* (додаток). Водночас семантика підпорядкованого слова також прогнозує специфіку його функціонування (пор.: *живе в місті* (обставина місця), *живуть у дружбі* (обставина способу дії) [Там само, с. 74].

3. Конкретність / абстрактність іменника в прийменниково-відмінковій словоформі: в обставинах відбувається послаблення, а то й втрата конкретного предметного значення іменника, на відміну від додатків, які зазвичай мають конкретно-предметну семантику, пор.: *підійшла до села* (обставина) – *підійшла до столу* (додаток). Якщо залежне слово при членах речення, виражених дієсловом, називає істоту чи

предмет, не поєднаний виразними об'єктивними відношеннями з певним місцем, відрізком часу або іншими моментами дійсності, що відображені в граматичній категорії обставини, то це додаток, напр.: *підійшов до батьків* (але пор.: *поїхав до батьків* – поєднує функцію непрямого додатка й обставини місця) [9, с. 73].

4. Конкретний зміст усього речення, що дає змогу розрізнити, наприклад, обставину способу дії із семантикою порівняння та додаток, напр.: *Зграєю гайвороння бандити позлізали з коней і опустились на землю* (М. Стельмах) – обставина; пор.: *Чорне море – одне з найбільших внутрішніх морів у світі. Воно з'єднується з Середземним морем Мармуровим морем та протоками Босфор і Дарданелли в Туреччині* (<http://cd.greenpack.in.ua/chorne-more/>) – додатки.

5. Словотвірні паралелі відмінкових чи прийменниково-відмінкових форм із їхніми граматичними синонімами, напр.: заміна прислівником (*зустріти з радістю – радісно; повітря пахне весною – по-весняному*); порівняльним зворотом (*волосся спадало дощиком – як дощик*) тощо.

Висновки. Проаналізовані проблеми розрізнення другорядних членів речення наочно демонструють основний недолік традиційного вчення – поєднання в тлумаченні членів речення семантичних і формальних ознак. Уникнути проблем диференціації структурно-семантичних компонентів можна за рахунок удосконалення традиційної класифікації – визнання синкретизму в системі членів речення або аналізу мінімальних синтаксичних одиниць на тлі формально-синтаксичної, семантико-синтаксичної та комунікативної структур речення.

Список використаних джерел

1. Бабайцева В. В. Система членов предложения в современном русском языке / В. В. Бабайцева. – М. : Просвещение, 1988. – 159 с.
2. Белошапкова В. А. Современный русский язык. Синтаксис / В. А. Белошапкова. – М. : Высшая школа, 1977. – 248 с.
3. Брицын В. М. Синтаксис и семантика инфинитива в современном русском языке / В. М. Брицын. – К. : Наук. думка, 1990. – 319 с.

4. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис : підручник / І. Р. Вихованець. – К. : Либідь, 1993. – 368 с.
5. Вихованець І. Р. Нариси з функціонального синтаксису української мови / І. Р. Вихованець. – К. : Наук. думка, 1992. – 224 с.
6. Загнітко А. П. Теоретична граматики сучасної української мови. Морфологія. Синтаксис / А. П. Загнітко. – Донецьк : ТОВ «ВКФ «БАО», 2011. – 992 с.
7. Іваницька Н. Л. Складні випадки розмежування членів речення / Н. Л. Іваницька // Укр. мова і літ. в школі. – 1974. – № 5. – С. 25–34.
8. Іваницька Н. Л. Теоретичний синтаксис української мови. Частина перша / Н. Л. Іваницька. – Вінниця : ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2002. – 169 с.
9. Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови. Синтаксис / Б. М. Кулик. – К. : Рад. школа, 1961. – Ч. II. – 287 с.
10. Лозебной И. С. В защиту смысловых вопросов при распознавании второстепенных членов предложения / И. С. Лозебной // Проблемы теории членов предложения. – Кишинев : Штиинца, 1973. – С. 59–64.
11. Сич В. Ф. Синтаксичні функції інфінітива / В. Ф. Сич // Українська мова і література в школі. – 1972. – № 3. – С. 24–30.
12. Слинко І. І. Інфінітив у функції другорядних членів речення / І. І. Слинко // Українська мова і література в школі. – 1961. – № 6. – С. 21–37.
13. Сучасна українська мова. Синтаксис / [за ред. М. Я. Плющ]. – К. : Вища школа, 1994. – 414 с.
14. Христіанінова Р. О. Просте речення в шкільному курсі української мови : посібн. для вчителя. – К. : Рад. школа, 1991. – 160 с.
15. Швець І. Р. Синтаксичні функції інфінітива в сучасній українській літературній мові / І. Р. Швець. – Одеса : Вид-во Одеського ун-ту, 1972. – 58 с.
16. Шитик Л. В. Синтаксичний розбір / Л. В. Шитик // Державна атестація з української мови студентів ОКР «бакалавр» і «спеціаліст» : навч.-метод. посіб. /

- З. М. Денисенко, Л. І. Лонська, Л. В. Шитик ; за заг. ред. Л. В. Шитик. – 2-ге вид., переробл. та доповн. – Черкаси : ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2013. – С. 99–151.
17. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови : підручник / К. Ф. Шульжук. – К. : Видавничий центр «Академія», 2004. – 408 с.

ДАНИ ПРО АВТОРА

Грозян Ніна Федорівна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української філології
Кримський інженерно-педагогічний університет
вул. Севастопольська, 22, м. Сімферополь, Крим
e-mail: n.f.grozyan@mail.ru

ДАнные ОБ АВТОРЕ

Грозян Нина Федоровна, кандидат филологических наук, доцент, заведующая кафедрой украинской филологии
Крымский инженерно-педагогический университет
ул. Севастопольская, 22, г. Симферополь, Крым
e-mail: n.f.grozyan@mail.ru

DATA ABOUT THE AUTHOR

Grozyan Nina Fedorivna, Candidate of Philology, Head of the Department of Ukrainian Philology
Crimean Engineering and Pedagogical University
Crimea, Simferopol, 22 Sevastopol Street
e-mail: n.f.grozyan@mail.ru

УДК. 811.161

«ЖАНР» У СУЧАСНОМУ МОВНОМУ ПРОСТОРИ

Масликова О. С.

У статті висвітлюється питання про функціонування поняття «жанр» в сучасній лінгвістиці. Особливість функціонування мови в різних сферах людського спілкування пов'язана з окремими різновидами діяльності людини і